

У раду је сагледан развој програма предшколског васпитања и образовања у Србији, у периоду између Првог и Другог светског рата. То је време када питања организације и садржаја рада у предшколским установама нису била регулисана просветним законодавством, све до пред почетак Другог светског рата. Званичног програма рада с децом у предшколским установама, методичких приручника за рад забавља, довољно стручне литературе у овом периоду није било. Проблеми у предшколству су решавани полазећи од Фребелове концепције предшколског васпитања и образовања и применом дотадашњих сазнања и искустава забавиља. Забавиље су користиле личне белешке и збирке које су припремале током школовања, самостално планирајући и организујући рад с децом. У Војводини су примењивале и сазнања о систему рада из угарских предшколских установа, које су отворане до Првог светског рата. Никола Кирић је у овом периоду дао посебан допринос развоју педагошких идеја о предшколству, припремивши Приручник за народна забавишта и нисе разреде народних школа. Мада га је сачинио без теоријске и стручне анализе програмске концепције, као и без дидактичко-методичких упутстава за примену, овај приручник је у периоду између Првог и Другог светског рата представљао значајан допринос организацији предшколског васпитања и образовања.

Општепозната је констатација да сваки историјски период подразумева одређене специфичности у развоју предшколског васпитања и образовања, условљене друштвено-политичким, економским, културним и друдим збивањима у ужем и ширем окружењу. У овом раду представљамо карактеристике и развој програма предшколског васпитања и образовања у Србији између Првог и Другог светског рата, у намери да за тај период сагледамо развој идеја о нашем инситуционалном предшколском васпитању и образовању. Кроз историјско-педагошки контекст за овај период, представљени су услови у којима је могло да се развија предшколство, односно претпоставке за организацију васпитно-образовног рада с децом до поласка у школу, као и програми предшколског васпитања и образовања који су у таквим условима настајали.

Након што је Аустро-Угарска 1918. године изгубила рат и распала се на неколико држава, формирана је и нова држава јужних Словена- Краљевина Срба, Хрвата и Словенаца, као и парламентарна монархија, са владајућом династијом Карађорђевића. У састав те националне државе ушле су земље и крајеви са различитим нивоом привредног и друштвеног развоја, од натуралне привреде и остатака натуралних односа до већ формираног капитализма, са различитим политичко-административним уређењем и културним традицијама.

Ратна разарања и губици, који су нарочито погодили српски народ, велике привредне тешкоће и глад у појединим крајевима представљали су веома неповољне услове за развој нове државе, просвете и школства. Такође је била и различита образовна структура становништва, са великим бројем неписмених, посебно међу женама. Индустрија није била развијена и владала је масовна незапосленост радника, а сељаци су били презадужени. У таквим условима, побуне сељака и штрајкови радника су били све чешћи, што је у извесном смислу плашило нову власт. Она им је стога чинила уступке, али кад год је могла, служила се оружаном силом. У тренуцима када се требало супротставити радничкој класи, разједињена буржоазија на власти је знала да се удружи.

----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE PREUZETI NA SAJTU. -----

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com